

Universitets- og høgskolerådet (UHR)
Pilestredet 46
0167 Oslo
postmottak@uhr.no

Vår ref.: 2012/75

Dato: 13.02.2013

Innspill til ”Veiledende retningslinjer for kreditering av vitenskapelige publikasjoner til institusjoner”

De nasjonale forskningsetiske komiteer—Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH), Den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) og Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM)—har i møter diskutert dokumentet ’Veiledende retningslinjer for kreditering av vitenskapelige publikasjoner til institusjoner’, utarbeidet av UHR i samarbeid med Forskningsinstituttens fellesarena og Nasjonalt samordningsorgan for helsefaglig forskning. Komiteene henvender seg på bakgrunn av dette til UHR for å videreformidle sine innspill til dette nyttige initiativet.

Retningslinjene er et viktig skritt på veien for å avklare en art problemer som også De nasjonale forskningsetiske komiteer har merket seg. Det er av betydning at slike retningslinjer etableres og gjøres kjent, for å unngå fremtidige konflikter og koordinere praksis. Komiteene har allerede henvist til disse retningslinjene i sitt arbeid. Når det gjelder den spesifikke teksten som nå foreligger, har komiteene på bakgrunn av sine diskusjoner følgende innspill, med tanke på fremtidige modifiseringer og revisjoner.

I retningslinjene er det en glidning fra et krav om ’nødvendig og vesentlig’ bidrag til bare ’vesentlig’ beidrag for kreditering av institusjoner i en vitenskapelig publikasjon. Det er i alle tilfeller vanskelig å definere hvor grensen går for hva som er et (nødvendig eller) vesentlig bidrag. Det faktum at hva som anses som rimelige forfatterkriterier kan variere fra fagtradisjon til fagtradisjon, gjør det også krevende å komme frem til mer spesifikke bestemmelser. Retningslinjene bærer også på en potensiell underbestemthet i og med at kravene som er satt opp på institusjonsnivå, i noen grad ser ut til å avhenge av en definisjon av ’forfatter’, et begrep det heller ikke hersker enighet om, og som stadig debatteres. Disse kompliserende faktorene bidrar til at retningslinjene primært er egnet som rettesnor ved bestemmelser om fordeling av kreditering i et forestående prosjekt, snarere enn for situasjoner der en tvist allerede har utviklet seg. Ut fra et rettferdighetsperspektiv kan det også være en kompliserende faktor at enkelte enheter på et mer eller mindre rent formalt vis knytter til seg individer som publiserer mye, med den hensikt at institusjonen skal sikre seg publiseringspoeng, uten at individene reelt tilhører institusjonen.

Konkret kan disse mer generelle betraktningene formuleres som følgende seks innspill.

1. Forholdet mellom formuleringene 'nødvendig og vesentlig' og 'vesentlig' burde eventuelt avklares.
2. Man kan være tjent med å å eksplisere hvilket begrep om '(med)forfatter' som er forutsatt.
3. I den grad det viser seg hensiktsmessig, kan man vurdere å spesifisere de relevante typer ansettelsesforhold.
4. Man kunne i retningslinjene, og kanskje også ad andre kanaler, oppfordre eksplisitt til at partene i forestående prosjekter rutinemessig avklarer spørsmål om kreditering før forskning initieres.
5. I fall det ikke allerede er inkorporert i en overordnet plan, kan det være hensiktsmessig å revidere retningslinjene når flere erfaringer foreligger mht. hva som viser seg å fremstå som utfordringer og uklarheter i konkrete tilfeller.
6. Etter behov kan man eventuelt vurdere å supplere retningslinjene med et institusjonelt tilbud om mekling mellom partene. De nasjonale fagrådene etablert av UHR, og/eller De nasjonale forskningsetiske komiteer, kan være mulige instanser for slike meklerfunksjoner.

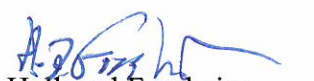
Vi håper disse innspillene kan være til hjelp, og går gjerne i videre dialog med UHR, FFA og NSG om utfordringer som angår denne tematikken.

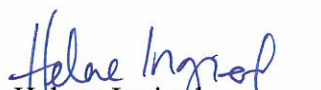
På vegne av Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH), Den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) og Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM)

Bjørn Hvinden
Komiteleder NESH

Dag Helland
Komiteleder NENT

Dag Bruusgaard
Komiteleder NEM

Hallvard Fossheim
Sekretariatsleder NESH

Helene Ingier
Sekretariatsleder NENT

Jacob Hølen
Sekretariatsleder NEM

Kopi: Forskningsinstituttene fellesarena (FFA)
Nasjonalt samordningsorgan for helsefaglig forskning (NSG)